

РЕШЕНИЕ

№ 25801

гр. София, 29.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12194** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на А. А. Т., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 11649 от 08.11.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административно-производствените правила и противоречие с приложимия материален закон. Административният орган игнорирал факта, че лицето напуснало страната си на произход поради заплахата за своя живот и сигурност. Неправилно органът приел, че в С. не е налице въоръжен конфликт на цялата територия на страната. Анализът на обстановката в С. бил повърхностен, включително конкретно за провинция Х., в която следвало да се върне жалбоподателят. Решението разглежда у относимите обстоятелства единствено за една област в С., без да държи сметка за безогледното насилие в цялата страна, за бушуващата там гражданска война, заради което именно жалбоподателят се страхувал за живота и здравето си, както и че ще бъде подложен на преследване случай на връщане.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и с назначеният особен представител, като му е осигурен превод на език който разбира и съдът му разяснява всички права и правни последици в процеса, съгласно служебното начало в това производство. Жалбоподателят поддържа жалбата по изложените в нея съображения и моли съда да отмени като неправилно и незаконосъобразно оспорваното решение. Назначеният особен представител на жалбоподателя,

адв. А., моли съда да уважи жалбата.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Г., в съдебно заседание моли съда да отхвърли жалбата и да потвърди оспореното решение като правилно и законосъобразно. Видно бежанската история, представена в проведеното интервю, целта на лицето е била А., където има брат и молбата е подадена с цел осуетяване на връщането в страната по произход.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила, подадена от лицето на 31.07.2024 г. (л. 54). Съставен е регистрационен лист (л. 52-53). В него е отразено, че молителят е с имена А. (собствено) А. (фамилно) Т. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], Х., С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, с начално образование, по професия – общ работник, неженен, владеещ арабски език, без отбелязване на документи за самоличност.

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л. 51).

Съставена е Е. дактилоскопна карта (л. 50).

С молителя е проведено едно интервю – на 15.08.2024 г. (л. 34-36). На него той е заявил, че е живял в М., като района се управлявал от турците. Има брат в А.. През май 2024 г. е напуснал родината си нелегално с трафикант и два месеца е живял в Т.. На 15.07.2024 г. влязъл нелегално в Република България с помощта на трафикант със стълба, като един ден е бил в гората, след което трафикантът го докарал до С. и катастрофирали и така бил задържан от полицията. Заявил е, че не е имал проблем с официалните власти, армията или полицията в С.. Не е имал проблем и с властите и полицията в Т.. Посочил, че не е отбил военна служба, а кюрдите вземали насила младежи в казарма и напуснал страната за Т., но там не може да остане, защото има ескалация срещу бежанците. Имало сражения на кюрдите срещу режима, кюрдите срещу опозицията и се страхува за живота си заради казармата, не иска да се сражава. Подава молбата, защото иска да стигне до А..

След съответно запитване (л. 38) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л. 33), съгласно което ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка е приложена справка (л. 28-35), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в Република Т. като „трета страна. Според справката, за лицата от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основни права и услуги. Статутът на временна закрила се придобива на групова основа и е достъпен както за сирийски граждани, така и за палестинци без гражданство с произход от С.. Генерална дирекция "Управление на миграцията" (DGMM) е отговорният орган за регистрацията и решенията за статут в обхвата на режима за временна закрила, който се основава на член 91 от LFIP и на Регламента за временната закрила (TPR) от 22 октомври 2014 година. Прилагането на режима за временна защита се обявява с решение на Президентството на Т., в което решение се определят обхватът на бенефициентите, началната дата на режима на временна закрила и неговата продължителност (последното когато е необходимо), както и евентуално ограничение за прилагането на режима на временна закрила за конкретен регион в Т.. Понастоящем действащият режим на временна закрила в Т. се прекратява с решение на Президентството. Основната

характеристика и обосновка на подхода за временна закрила като цяло е бързото посрещане на необходимостта от закрила на голям брой търсещи закрила лица в ситуация на масов приток на бежанци, където индивидуалната обработка на молбите се счита както за непрактична, така и за ненужна. Подходът за временна закрила има за цел да се прилага категорично и да облагодетелства всички лица, попадащи в обхвата на бенефициентите, формулирани от приемащото правителство, без персонализирана оценка на необходимостта от международна закрила.

Приложена е и справка (л. 22-27), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в Сирийска арабска Република, включително за район Х., актуална към 26.08.2024г. Провинция Х. е разделена на зони, контролирани от бунтовнически въоръжени групировки, действащи срещу официалното сирийско правителство, на зони, контролирани от режима на А. и на няколко отделни области и анклави, контролирани от кюрдските Сирийските демократични сили (SDF) и свързаните с тях Отряди за защита на народа (YPG). Бунтовническите групировки контролират северните части на провинцията, включително районите в съседство с турската граница в окръзите А., А., Ал Б. и Д. и районите западно от [населено място], граничещи с контролираните от други бунтовнически групи райони в провинция И.. Съобщава се, че провинцията на Х. от А. до Ал Б. и Д. е контролирана от подкрепяната от Т. Сирийска национална армия (SNA), а региони в западната част на провинцията са под контрола на групировката "Х. Т. ал Ш." (HTS). В доклад от януари 2023 г. се посочва, че клетки на "Ислямска държава" (ИД) винаги са присъствали в южната част на Х., макар и с ниски нива на активност, но завръщането към тактиката на засади в района през декември 2022 г. означава "укрепнала и смела ИД в този регион". Официалното правителство на С. (режимът на Б. А.) контролира централната и южната част на провинцията, включително магистралата Д.-Х. (М5) и нейните непосредствени околности. През юни 2023 г. Международната кризисна група (ICG) и Е. С. съобщават, че големи контингенти на правителствени сили са разположени в северната провинция Х., а броят на артилерийските удари от страна на режима се увеличава..

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л. 11-19).

В него е приел, че за чуждия гражданин не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като лицето не е имало проблеми, основани на етническата му принадлежност, на религията му, не е било преследвано по политически или морални убеждения, от заявените в хода на производството факти и обстоятелства не се доказвало наличие на преследване или основателен страх. Липсвали предпоставките за предоставяне на бежански статут и по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ - предоставен статут на бежанец на член от семейството.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Лицето не правело обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства от държавата или от недържавни субекти. Не е била налице и опасност от посегателство над живота и личността на кандидата поради достатъчно висока степен на опасност при въоръжен вътрешен или международен конфликт. Липсвали предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ - предоставен хуманитарен статут на член от семейството.

Пред съда е представена нова справка относно променената общественно-политическа обстановка в С., видно от които е свален режима на президента Б. ал А., а именно актуална справка вх. № ЦУ-02-159/14.03.2025 г. от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС (л. 70-72) по отношение актуална политическа и икономическа обстановка в С.. Представена е и справка вх. №

МД-02-160/14.03.2025 г. (л. 73-74), в която е обсъден въпроса подлежат ли на наказания лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба. В последната се съдържа информация, че в изявление публикувано ден след свалянето от власт на А., администрацията обявява амнистия и заявява, че животът на войниците ще бъде в безопасност и че последните не трябва да бъдат нападани.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 25.11.2024 г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 29.11.2024г., тоест в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език (арабски). Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за реда, който следва производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци.

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено с преводач от арабски. След приключването му, текстът е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен бежански статут, оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Самият молител е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, нито заради членство в религиозна или политическа организация (не членувал в такива). Допускането от страна на молителя на вероятност да бъде мобилизиран и взет запас в армията, само по себе си не представлява форма на реална заплаха от преследване. Отделно от това, с оглед изложените данни за страната в цитираната справка, не следва да се очаква масова мобилизация поради липсата към настоящия момент на военни конфликти в С.. Жалбоподателят не излага твърдения и за това близките му да са изложени на някаква опасност. Справката представена по делото дава основание да се направи извод именно за положителна промяна. Видно от справките, Т. може да бъде определена като трета сигурна страна, както е приел ответникът към онзи момент, преди актуалните събития в С.. Освен това лицето е заявило, че крайната му цел първоначално не е била България, а А..

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е

отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал на предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В конкретния случай жалбоподателят е напуснал С. доброволно, а не поради опасност от някое от изброените по-горе посегателства. Самият той и не твърди нещо подобно. Не твърди и такава опасност да е налице за него в случай на завръщане в страната. От справка за страната следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие.

Жалбоподателят е пребивавал необезпокоявано на територията на Т.. Не твърди в Т. да е бил преследван и не сочи данни да са налице опасения за живота или свободата му поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. От представената справка за Т. се установява, че Законът за чужденците и международната закрила и Регламентът за временна закрила предоставят силна правна рамка за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН.

В случая решаващият орган, който е постановил акта си преди промяната на обстановката в С. е обосновал заключението си за Т. като трета сигурна страна за жалбоподателя, като е направена индивидуална преценка на случая на А. А. Т., който е пребивавал два месеца в страната, след което се е насочил към А..

Извън това, като се вземат предвид последвалите събития и с оглед положителните данни от последната справка за страната по произход на жалбоподателя, представена по делото и това, че обстановката не разкрива такава висока степен на обществена опасност, евентуалното връщане на лицето в С. не би довело до нарушение на принципа “забрана за връщане“ (non-refoulement).

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не са налице основанията за закрила и по чл. 8, ал. 9, съответно на чл. 9, ал. 6 от ЗУБ.

С оглед на тези констатации, съдът приема жалбата за неоснователна, поради което следва да я отхвърли.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Т., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 11649 от 08.11.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на

хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: